

Gazeta Gdańska

„Gazeta Gdańska” wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt katolickich. — Przedpłata kwartalna na pocztę 4,05 mk., z odnośnieniem do domu przez listowego 4,95 mk. — Adres „Gazeta Gdańska” — Danzig, Postschliessfach 188.

WAŻNE DLA NADAJĄCYCH OGŁOSZENIA!
Gazeta wychodzi zawsze w południe.
Kto chce zamieścić w niej ogłoszenie, nadać je winien najpóźniej dnia poprzedniego do godziny 1-szej w południe.

Ogłoszenia przyjmuje się po 60 fen. za jedno słowo wiersz petytowy.
Redakcja i ekspedycja: Grobla Przedmiejska 49 (Vorstädtischer Graben 49).
Telefon 1781. Telefon 1781.

NIECH BĘDZIE POCHWALONY JEZUS CHRYSTUS!

Rok XXX.

Gdańsk na niedzielę, dnia 29-go lutego 1920

Nr. 51.

Upadek waluty.

Przesilenie pieniężne przechodziła Polska w rozmaitych okresach. Jednym z najcięższych przesilen finansowych było za czasów panowania Jana Kazimierza. Skutki to wojen, które w XVII wieku prowadzić musiała Rzeczpospolita na rubieżach swoich z Kozakami, Szwedami i Moskalami.

Kraj cały zalany był obcą monetą. Podnosiły się utyskiwania, że własnej monety nie mamy: „Tak wielkie i szerokie Królestwo swej monety niema”, powiada „Dowód jasny szkody” (1654 r.)

Nawet drobna moneta kursowała prawie wyłącznie obca: krajcary, greszle, piątaki, tułacze, trojaki, helery. Z grubej monety były w obiegu kilko-lewkowe talary. Mennica w Rydze zalewała fałszywymi talarami rynki pieniężne w Polsce. Reformy Borariniego i Tynfa, którzy bili szelągi i drobną monetę z domieszką srebra i miedzi nie przyniosły oczekiwanych wyników. Upust obrzmy krwi Rzeczypospolitej spowodowany wstrząśnieniem natury socjalnej, jak buntury kozackie, oraz polityczne, jak wojny szwedzkie, moskiewskie, mimo cofnięcia się fali pozostawił po sobie trwałe i silne spustoszenie natury finansowej i gospodarczej.

Przesilenie pieniężne zakończyło się zamknięciem mennic, które już nigdy prawidłowo działać nie mogły. Odtąd krążyła w Polsce zarówno zepsute pieniądze srebrne, jak i miedziane obce, których dowóz do Polski mimo uniwersalów, wywołujących zły pieniądź, trwał nieprzerwanie.

Pod takim naciskiem chroma i odtąd handel. Nic dziwnego, że ani wywóz towarów nie mógł w XVIII wieku dorównać wywozowi z lat dawnych, ani przywóz obcych towarów nie mógł zostać powstrzymany. Bilans handlowy układał się dla Polski niekorzystnie, a jedną z najgłośniejszych przyczyn tego był zły pieniądź, przez co również ucierpiał kurs węgla zagranicą.

Środkami, którymi starano się zapobiedz ówczesnej biedzie, były zawarcie granic, zakazy wyjazdu kupców polskich zagranicę, wreszcie taksy żywnościowe, towarowe, którymi głównie miasta bronili się drożyznie.

Duchem tych reform była przewodnia myśl zatrzymywania jak najwięcej dobrej monety w kraju i niedopuszczenie, aby dobra moneta nie uchodziła z kraju. Szczegółnie odznaczały się na owe czasy miasta pruskie i Gdańsk ze względu na handel morski. Tym miastom głównie zależało na tem, aby pieniądź odpowiadał prawdziwej stopie pieniężnej. One też głównie były ogniskiem oporu, gdy powstawały projekty, zmierzające do uszczuplenia stopy pieniężnej. To też zdołały osiągnąć, że szelągi miedziane nie miały dostępu do Prus.

Waluta miedziana w Polsce nie odniosła spodziewanych wyników.

Podobne przesilenie na rynku pieniężnym odegrało rolę ku schyłkowi XVIII wieku, gdy Fryderyk wielki zalewał rynki pieniężne swoją fałszywą monetą. Do środków obniżenia pieniężnej stopy uciekały się nieraz państwa finansowo słabe i silnie zadłużone, ale zawsze te środki uznawano jako skandaliczne. To też Fryderyk II po zawarciu pokoju w Hubertusburgu rozpoczął bić monety o sprawiedliwej stopie pieniężnej.

Rzeczpospolita Polska powstała teraz wśród warunków nadzwyczaj ciężkich. Jej rynki zalewały pieniądze skażone państw środkowych. Własnej monety nie mieliśmy. Nie chodziło dzisiaj o bicie monety — ale o druk, gdy papierowa waluta zyskała prawie wyłącznie panowanie a obieg drobnych niemieckich pieniędzy prawie nie wchodził w rachubę. O wywołaniu wszystkich środków płatniczych na razie nie można było myśleć. Musiałoby to naruszyć podstawy życia gospodarczego.

To też Kasa Krajowa wykazywała w bilansach noty wydania niemieckiego (Berlin) t. zw. noty Krissa (gubernatora Warszawy) i noty Kościuszkii, które na razie stanowią wa-

lutę polską, krajową. Zawarto umowę z przedstawicielami grupy banków amerykańskich Johnem O'Langinem, jako zastępcą stowarzyszenia finansowego p. t. „the peoples industrial trading Corporation of the United States”, która znajduje się w związku z National City Bank. Zawarto umowę na zaciągnięcie 250 milionów dolarów po 6 procent na termin 20-letni przy opłacie 5 procent na koszt. Pożyczka zawarta została bez jakichkolwiek specjalnych gwarancji.

Kombinacja oparta jest na tem, że Polacy amerykańscy według przybliżonych obliczeń ułożyli około miljarde dolarów swych oszczędności w amerykańskich pożyczkach wojennych po 3 proc. i 3 i pół procent. Te pożyczki stoją prawie na równi z wartością imienną. Zobowiązania tych pożyczek mają pójść częściowo na zapłatę naszych zobowiązań finansowych, pozostałą zaś część będzie dla skarbu tym zapasem złota, który umożliwi światu kupieckiemu nabywanie węgla i podtrzymanie kursu naszej waluty.

Pożyczka jest u nas pożądana. Ale ostatecznie do powrotu stosunków przedwojennych jest jeszcze droga daleka. Dopóki rynki pieniężne będą zatłoczone nadmiernymi ilościami środków płatniczych papierowych, nie ustanie drożyzna, nie zmniejszą się płace robotników, których żądania po miastach przybierają nieraz rozmiary wprost zatrważające. A póty rynki pieniężne zatłoczone będą papierami, tak długo liczyć nie będzie można na prawidłowy rozwój naszego życia przemysłowego, ponieważ żadne przedsiębiorstwo nie jest w stanie związać koniec z końcem.

Zawarcie granic nigdy nie jest tak szczelne, aby pozostałymi szczelinami nie uchodził towar. Paskarstwo na tem tle doczekało się niebawomego rozkwitu. Powódz papierowych środków płatniczych jest złem. Ale na razie jest ta bolećka ogólna, a nie tak rychło doczekamy się czasów, gdy obieg będą pieniądze kruszcowe o sprawiedliwej stopie pieniężnej a wypchamy z rynków całą powódz środków kredytowych, nie mających na razie żadnego pokupu.

Dr. Mieczysław Jankowiak.

Przegląd polityczny.

Asquith wybrany na nowo.

Podczas wyborów w Pasly otrzymał Asquith większość głosów. Wybory te okazały żywotność partii staro-liberalnej i powiększyły zastęp przywódców niemieckich w Anglii.

Anglik krytykuje układ pokojowy.

Lord Robert Cecil wygłosił mowę w izbie niższej, w której między innemi powiedział, że żądania stawione Niemcom w układzie pokojowym są nierozumne, zaś warunki nałożone Austrii frazesem. Co do żądania wydania winnych oświadczył Lord Cecil, że żądanie to w razie wypełnienia go wywoła rewolucję w państwie niemieckim, gdyby zaś poniechano żądania wydania, podniesie to powagę niemieckiej partii wojskowej.

Niemieccy komuniści osiedlają się w Rosji.

Według pewnych wiadomości zawarty został układ pomiędzy rosyjskim rządem sowieckim i kierownikami niemieckich komunistów. Według niego rząd sowieckich wyznaczy komunistom niemieckim pewien obszar, na którym może się osiedlić 60 000 komunistów niemieckich. W Lipsku i Berlinie urządzono agencje. Podobno szczegółnie w Saksonji zgłosiło się bardzo wielu ludzi wszystkich stanów na tę kolonizację. Komisja niemieckich komunistów wyjechała ma jeszcze w tym miesiącu do Rosji, aby przysposobić przybycie kolonistów niemieckich.

Tak więc i tutaj widać wspólnotę działania Niemiec z rządem rosyjskim. W poprzednim numerze donosiliśmy o posle bolszewickim, który niby to przybył teraz dopiero do Berlina, a tym-

czasem już od miesięcy siedzi w Berlinie. Dziś podać możemy o przeniesieniu bolszewików niemieckich do Rosji. Braterstwo pielęgnowane dotąd kryjomo — rozpoczyna wyjawiać się coraz otwarciej. — Oczywiście na szkodę Polski zostało zawarte. Więc baczną bądź Polsko.

Niemiecko-czeski układ przeciw Polsce.

Pewne w Czechach wychodzące pismo polskie dowiaduje się, że prezydent ministrów Tuszar przyjął delegację Niemców czeskich i zawarł z nimi umowę, że Niemcy zamieszkali w obszarze plebiscytowym głosować mają za Czechami, za to zaś czescy robotnicy w górnośląskich obszarach plebiscytowych oddadzą głosy na Niemcy. Prezydent ministrów zaprzeczył wprawdzie, jakoby zawartą została stanowcza umowa pomiędzy Niemcami i Czechami, nie wyklucza to jednak możliwości tajnych układów.

Sprawy polskie.

Układ pokojowy przy wytykaniu granicy polskiej obowiązuje.

Główna komisja, mająca na celu ustalenie granic polsko-niemieckich z siedzibą w Poznaniu, składa się z zastępców Anglii, Francji, Włoch, Japonii, Polski i Niemiec. Przewodniczącym jest francuski generał Dupont. Głównej komisji podlegają dwie podkomisje, w równym zestawieniu jak główna komisja. Południowa podkomisja ustanowić ma granicę Śląska aż do Noteci na południe od Piły, północna podkomisja zaś granicę od Piły do Bałtyku. Dla czynności komisji mianowanym jest układ pokojowy i instrukcja sprzymierzonych z dnia 6 października 1919. Zmiana ustanowionych w układzie pokojowym granic jest niemożliwa. Główna czynność komisji granicznej polega na tem, że sprawdza stosunki gospodarcze i komunikacyjne miejscowości leżących w spornych strefach i po wysłuchaniu życzeń ludności rozstrzyga ostatecznie, które części obszaru lub miejscowości mają przypaść Polsce albo Niemcom. Jeśli komisja nie może się zgodzić co do tego, rozstrzyga głosowanie.

Z powyższego wynikałoby, że płonne są nadzieje niemieckie, wedle których obszar gdański ma zostać powiększony. Zbił to już nawet i wysoki komisarz angielski, Sir Tower, kiedy powiedział, iż granica Wolnego Gdańska posunięta być może o kilka kroków w tę lub ową stronę.

Zupełnie fałszywym zaś jest zapatrywanie tych co nawet w Grudziądzu śpiewają coś o przyłączeniu Grudziądza do Wolnego Miasta Gdańska. Jakżeby to zrobili? Wszak nie mogą Grudziądz całego przenieść i przyszuć do Gdańska powiedzmy gdzieś w okolicy Sopotu na falach morza. Bo gdzieindziej zaprawdę miejsca niema. Leżącego zaś między Grudziądem a Gdańskiem obszaru na połączenie obu tych miast z uprzejmości dla Niemców Polska nie wyda.

Jak z tej strony płonne są nadzieje niemieckie, tak z drugiej znowu mało widoku jest dla Polaków którzy pozostali pod panowaniem niemieckim. Mienimy nie tylko rodaków zamieszkałych w Sopocie, Oliwie i okolicy wzdłuż całej granicy zachodniej Wolnego Gdańska aż do samego Tczewa, ale przedewszystkiem mamy w pamięci tych, co pozostali poza granicami Polski, jak np. w Lęborskiem. A ponieważ główna komisja rozstrzyga ostatecznie — jak powiedziano powyżej — „po wysłuchaniu życzeń ludności”, przeto niechaj rodacy nasi nie zaniedbają tej sposobności i raz jeszcze podpisami, rezolucjami powziętymi na wiecach i zebraniach zadokumentują, że nie chcą być pod panowaniem niemieckim, tylko pragną przyłączenia do Polski. Żądania te przedłożyć należy piśmiennie jednej lub drugiej komisji, a przytem ogłosić w gazetach.

Wybory do Sejmu na Pomorzu

odbędą się w niedzielę, 25 kwietnia. Komisarzem wyborczym został mianowany p. mecenas Wychnyński z Poznania. Pomorze podzielone zostało na 3 okręgi wyborcze po 7 powiatów.

Wiadomości potoczne.

KALENDARZ na niedzielę, 29 lutego 1920:

Romana wyznawcy.

Słońca wschód o g. 6.52, zach. o g. 5.35.

Księżycy wschód o g. 12.39, zach. o g. 3.46.

Gdańsk. Układy pomiędzy magistratem i robotnikami doprowadziły do ugody. W piątek, o 11 przed poł. pojęto pracę w wszystkich zakładach miejskich. Magistrat zastrzegł sobie, jednak prawo odmówienia przyjęcia niektórych robotników. W danym razie potrzebne jest do tego pozwolenie wydziału, składającego się z trzech kierowników zakładów, 3 zastępców robotników i przewodniczącego, wskazanego przez nadburmistrza. Magistrat przedłożył na następnym posiedzeniu rady miejskiej projekt podwyższenia płac robotniczych i starać się będzie w miarę uchwał rady, o rychłe dopłacenie przyznanych nadwyżek. Istniejąca taryfa zarobkowa zostaje niezmieniona. Robotnicy zobowiązują się do 8 godzinnej przejściowej pracy. Względem układu ogólnego mają zostać przedsięwzięte natychmiast układy. Nowo przyjęci robotnicy nie zostaną karani z powodu strejku. Dni strejkowe nie zostaną zapłacone.

— Dnia 1 marca odbędzie się znowu liczenie bydła, celem sprawdzenia zapasów i zyskania poglądu na zaopatrzenie w mięso. Niezupełne lub też nieprawdziwe podania zapasu bydła podlegają karze.

— W dzisiejszym numerze gazety podane są najwyższe ceny za sielawki surowe i wędzone.

— Zwracamy uwagę na ogłoszenie dotyczące środków żywności, które wydane zostaną w sobotę i w ciągu przyszłego tygodnia. Rzeźnicy w mieście od litery G—M wydawać będą 100 gramów mięsa wieprzowego na osobę.

— W przyszły wtorek, dnia 2 marca rb. odbędzie się po południu o godz. 4-tej posiedzenie rady miejskiej. Na porządku obrad postawiono różne ważne sprawy. Między innymi wprowadzenie nowo obranych radnych miejskich, a więc z polskiej strony dra Redmera, prócz tego wniosek radnych dotyczący współudziału przy zawarciu układu państwowego pomiędzy Gdańskiem i Polską, wniosek straży obywatelskiej (Bürgerwehr) żądający przyjęcia ich w poczet policji, wniosek dotyczący szkolnej nauki dzieci polskich i inne sprawy.

— Zwracajcie się teraz do władz polskich. Ponieważ Podkomisarjat N. R. L. na Prusy Król. w Gdańsku został rozwiązany, uprasza się wszelką korespondencję skierować do odnośnych władz państwowych w Województwie Pomorskim, jak: Województwo Pomorskie w Toruniu, Dyrekcja kolei żelaznych w Gdańsku itd.

Podkomisarjat N. R. L. na Prusy Król.

Reda. W środę wieczorem włamali się złodzieje do naszego kościoła. Ks. proboszczowi, którego o 8 wieczorem zawołano do chorego, padło, że drzwi do przedsionku zakryty i też drugie z tego miejsca do kościoła były otwarte. Gdy przyszedł do ołtarza, znalazł tabernakulum wyłamane. Kielicha z Hostjami św. nie było. Świętokradztwo to popełniono pewnie w czasie od 7—8 wieczorem. — Rozprężenie wskutek wojny jest wprost okropne. Na początku lutego włamali się świętokradcy do kościoła w Kolebkach. Nakradli tam dużo, a z szat kościelnych powykradawali cenne złotem i srebrem tkane części. Najcenniejsze części zabranych sprzętów kościelnych powyłamali i porzucili po drodze w pobliżu Sopotu. — Mniej więcej w tym samym czasie z kaplicy w Czarsku nakradli bielizny za przeszło 2 tysiące marek. Nie oszczędzili przytem i mienia Szaretek. — W Chojnicach również w ostatnim czasie skradziono z Tabernakulum kościoła farnego mocno złożony kielich srebrny wartości 2000 mk. Teraz w Redzie jest to już czwarte z rzędu świętokradztwo w ostatnim czasie. Niezawodnie nawiedza kościoły jedna i ta sama szajka złodziei. Dlatego parafianie strzeżcie pilnie kościołów waszych. Może przy tej okazji uda się któremu z was schwytać opryszków i wydać w ręce sprawiedliwości.

Toruń. Pierwsze polskie rozprawy sądowe odbyły się tutaj w ubiegły wtorek przed sądem tymczasowym w gmachu sądu powiatowego.

Na ławie oskarżonych zasiadła bufetowa Emma Zander pod zarzutem kradzieży. Oskarżona, jak i świadkowie byli niemieckiej narodowości, dlatego przesłuchy ich odbywały się po niemiecku.

Z braku wystarczających dowodów winy, oskarżona została uwolniona.

Zjazd rolników. W czwartek, dnia 4-go marca rb. odbędzie się w Grudziądzu w Bazarze o godzinie 10-tej przed południem celem uchwalenia rezolucji nad memorjałem do Województwa, zjazd wszystkich rolników Województwa Pomorskiego, na który zaprasza

Bolesław Donimirski.

Baczność Warmjacy! Wydział statystyczny Rad Ludowych dla powiatów Olsztyńskiego i Reszelskiego (polskiej Warmji) wzywa niniejszym wszystkich Polaków urodzonych w tych powiatach, w których odbędzie się plebiscyt (głosowanie), aby podali dokładny adres wszystkich osób

DOMOSŁAWA.

Hej, Kaszuby, Kaszuby...

(Piosenka.)

Hej, Kaszuby, Kaszuby,
Pobratymce kochane,
Już wiecznemi wy śluby,
Z polską ziemią związane!

Chciał nam Niemiec odebrać
Na wiek wieków Pomorze,
Ale wyście obsiedli
Ukochane to morze!

Szumia fale Bałtyku,
Po dawnemu pieśń nasza,
Wojennego okrzyku,
Raz się Niemcy przestraszał!

Bo jak Wisła jest długa,
Od Beskidu do Gdańska,
Włada Boży tam sługa,
A nie siła szatańska.

Bo jak Polska szeroka,
Od Klajpedy do Pucka,
Wszędzie żołnierz jest bitny,
Wszędzie mowa brzmi ludzka!

Niechże Niemiec się zżyma
Z złości puchnie i kicha,
Nic swojego tu niema
Niechaj wraca do licha!

Cepy macie wy twarde,
A my — ciężkie kłonicę,
Odrzucimy tę hordę
Za dziesiątą granicę.

Już setnemi my śluby
Z Kaszubami związane.
— Niechaj żyje kraj luby,
Pobratymce kochane!

Włocławek, 10 lutego 1920 r.

obojsza płci, od 20 roku poczynszy z miejscowości i datą urodzenia mieszkających obecnie na obczyźnie lub w wolnej już Polsce w celu przybycia na głosowanie za Polską.

Również wzywa się wszystkich mieszkańców tutejszego powiatu o podanie adresu krewnych i znajomych mieszkających na obczyźnie a urodzonych w powiecie Olsztyńskim i Reszelskim.

Zgłoszenia nadsyłać pod adresem: Władysław Pieniężny, kierownik biura informacyjnego, Olsztyn (Allenstein Opr.), Bahnhofstrasse 1 I.

Odezwa Niemców poznańskich. Wydział poznański „Der deutschen Zentralarbeitsgemeinschaft“ wydał odezwę do współrodaków w świeżo dla Polski odzyskanych prowincjach, w której treściwie wyklada swój program. Polega na pogodzeniu się z faktem dokonaniem. Zwracając się do Niemców w prowincjach przyznanych Polsce układem pokojowym, mówi odezwa: Wyznajemy w tej godzinie, że zostajemy dobrymi Niemcami, ale także — skoro los oddzielił nas od Rzeczypospolitej — w wiernej miłości Ojczyzny chcemy być lojalnymi obywatelami Rzeczypospolitej Polski. My, którzy nie staliśmy na gruncie dawnej polityki praw wyjątkowych, zbawienie ludu, możemy widzieć tylko we wspólnej pracy jego członków, i oświadczamy, że uważamy porozumienie i pojednanie z naszymi polskimi współobywatelami za istotny warunek pracy odbudowy, przy której będziemy współdziałać z całą naszą siłą.

Odezwa mówi dalej, że stanowisko to nie przeszkodzi im zachować swą niemieckość i chcą wykorzystać wszystkie prawa, przyznane im układem o mniejszościach narodowych i w tym celu połączyli się z niemiecką „Zentralarbeitsgemeinschaft“ w Bydgoszczy i Prusach Zachodnich, aby we wszystkich sprawach niemieckich porozumiewać się z polskim rządem.

Odezwa zwraca się przeciw Niemcom z obozu hakatystycznego. „Nie chcemy walki z nimi, jesteśmy jednak zdania, że oni dla tego, iż byli przywódcami podczas pruskiej polityki wschodniej, nie mają prawa i są nieodpowiedni, przemawiać w imieniu większości niemieckiej“.

Plebiscytowe znaczki pocztowe na Górnym Śląsku. Ostatnie przesyłki pocztowe z Górnego Śląska, zajętego przez wojska państw zachodnich opłaca ludność znaczkami nowymi, wydanymi przez władze francuskie. Oprócz liczby fenygów widnieją na nich napis: Commission de Gouvernement Aute-Silesie. Na dolnych zaś częściach obwódkowej taśmy mieszczą się napisy: Oberschlesien — Górny Śląsk. Dawne znaczki niemieckie zostały zniesione.

Przywiezienie banknotów polskich. Pociąg Towarzystwa transportowego „Wawel“, który wyjechał w poprzedni czwartek pod flagą angielską i pod osłoną wojskową, powiózł 5 wagonów z 2 miliardami banknotów polskich wydrukowa-

nych w drukarni państwowej w Wiedniu. Już poprzednio odesłano kilka transportów banknotów polskich pociągami Tow. Wawel i pociągami wojskowym Polonja.

Co zrabowali Niemcy z warszawskich tramwajów? Rządząc przez dwa i pół roku w tramwajach warszawskich, Niemcy wykradli, co tylko się dało. Gotówki około 9 milionów kabli podziemnych 35 kilometrów, 71 motorów tramwajowych, około 20 kilometrów górnych przewodników miedzianych i wszystko, co mało dla nich wartość w magazynie. Aby zaś wyrządzić miastu jaknajwiększą krzywdę powyjmowali nawet miedziane łączniki z szyn i przez to narazili miasto na nieobliczalne straty w przyszłości, gdy zacznie się psuć cała sieć rur wodociagowych i gazowych pod wpływem prądów przez nie płynących. Reklamacje i protesty magistratu spotkały się z zakazem pisania w tych sprawach ze względu na oszczędność papieru!

Wrzeszcz. Wielki wiec polski odbędzie się w niedzielę, 29 bm. o godz. 3 po poł. w sali Klein-Hammerpark, Marienstr.

Zebrań Towarzystw

W Gdańsku: Tow. Młodzieży Żeńskiej w niedzielę, 29 bm. o g. 4/5 w szkole Król. Kaplicy.

W Gdańsku: Tow. Młoda „Św. Stanisława Kostki“ w niedzielę, 29 bm. o g. 6 wiecz. w ochronce Poggenpuhl 11 dom ogrodowy.

W Gdańsku: Nadzwyczajne zebranie filij krawców. Zj. Z. P. w poniedziałek, 1 marca o godz. 7 wiecz. w lokalu p. Kwiatkowskiego ul. Stolarska 49. Na porządku dziennym ważne sprawy. Przybycie wszystkich członków konieczne.

W Gdańsku: Tow. Polek w poniedziałek, dnia 1-go marca o godz. 7 na sali „Kaiserhof“ ul. św. Ducha.

W Gdańsku: Nadzwyczajna lekcja śpiewu Lutni w poniedziałek, 1. 3. w zwykłym lokalu.

W Starym Szotlandzie: Tow. Ludowego w niedzielę, 29 bm. wieczorem o godz. 6 na sali parafialnej. Ważne sprawy do omówienia. Prosimy przynieść śpiewniki.

W Sidlicach: Stronnictwa Lud. się nie odbędzie w niedzielę, 29. 2., bo gospodarz odmówił salę. Doniesiemy jeszcze później, kiedy zebranie się odbędzie.

W Oliwie: walne zebranie Tow. Lud. „Jedność“ z powodu wieca w Sopocie nie odbędzie się w niedzielę, 29. 2., tylko w niedzielę, 7 marca.

Drukiem i nakładem „Gazety Gdańskiej“ Jana Kwiatkowskiego w Gdańsku. Redaktor odpowiedzialny Henryk Wieczorkiewicz w Gdańsku.

Biegłego zecera

przyjmie zaraz

Wydawnictwo „Gazety Gdańskiej“

dańsk — Danzig.

KONFEKCJA
MĘSKA,

KONFEKCJA
dla CHŁOPCÓW

ARTYKUŁY
MĘSKIE

ARTYKUŁY
SPORTOWE

CARL RABE, GDANSK,

ul. Długa 52. Beutlergasse 11-14

Nakładaczkę

poszukuje

„Gazeta Gdańska“.

Abgabe von Lebensmitteln.

Am Sonnabend, den 28. Februar und im Laufe der nächsten Woche kommen folgende Lebensmittel zur Ausgabe:

1. Am Sonnabend, den 28. Februar:
Auf Reichsfleischkarte Abschnitt B
100 Gramm frisches Fleisch und Wurst (Kinderkarten die Hälfte).
2. Von Montag, den 1. März:
Auf die Kartoffelkarte: Marke 5 — 3 Pfund Kartoffeln.

Auf die nicht belieferten Kartoffelmarken der laufenden Woche werden 250 Gramm ungeschälte Erbsen zum Preise von 2.60 M für das Pfund in den Kolonialwarenhandlungen, bei denen die Kundenanmeldung erfolgt ist, ausgegeben.

3. Von Dienstag, den 2. März:
Auf die Lebensmittelkarte:

a) 125 Gramm Nudeln und 125 Gramm Graupen oder Grütze: Marke 36 der Lebensmittelkarte für Erwachsene in Danzig und Marke 16 der Lebensmittelkarte für Erwachsene in den Nachbargemeinden.

b) 250 Gramm Haferflocken: Kinderkarte Marke 23 K in Danzig und Marke 27 K in den Nachbargemeinden.

c) 250 Gramm ungeschälte Erbsen zum Preise von 2.60 M f. d. Pfd.: Marken 37 und 24 K der Lebensmittelkarte für Erwachsene und Kinder in Danzig und Marken 17 und 28 K der Lebensmittelkarte für Erwachsene und Kinder in den Nachbargemeinden.

4. Von Mittwoch, den 3. März:
Auf die Speisefettkarte:

250 Gramm Inlandsmargarine zum Preise von 7.80 M f. d. Pfd. auf die Marke 10.

Die Butterhändler erhalten die Bezugsscheine für Margarine am Montag, den 1. März in der Zeit von 8½ bis 12 ein halb Uhr in der Molkereiabteilung Töpfergasse 33.

5. Von Donnerstag, den 4. März:

1 Büchse kondensierte Milch zum Preise von 3.75 M: Marke U der Danziger Lebensmittelkarte für Kinder und Marke 6 der Lebensmittelzusatzkarte für Leute über 60 Jahre, erhältlich in den nachfolgenden Geschäften:

Danzig: Bernutz, Langgarten 84
Dobberstein, Mattenbuden 2
Dohm, Haustor 1
Engelberg, Baumgartschegasse 8
Funk, Schichaugasse 23
Herbst, Rammbau 47
Kowitsch, Tischlergasse 64
Kowalski, Breitgasse 48
Krischewski, Schild 10
Klonikowski, Stiftswinkel 3
Krutz, Petershagen hinter der Kirche 24
Krüger, Tischlergasse 28
Kunkel, Nonnenhof 1
Mischna, Hirschgasse 4
Molkerei Kleschkau, Vorst. Graben 72
Nikolaus, Bischofsberg 34
Nottke, Böttchergasse 10
Peters, Breitgasse 45
Philipp, Brotbänkengasse 8
Rexin, Gartengasse 3
Runte, Rähm 20
Skocz, Gr. Schwalbengasse 25
Spinger, Röpergasse 12
Schünemann, Fleischergasse 6
Stein, Kneipab 20
Stockel, Fischmarkt 5
Witt, Poggenpohl 19
Schidlitz: Anders, Unterstrasse 2
Engler, Karthäuserstr. 75
Langfuhr: v. Kochykowski, Mirchauerweg 52
Krüger, Marienstr. 22
Loewen, Hauptstr. 44
Nastali, Linzstr. 14
Sempff, St. Michaelweg 5
Krönke, Hauptstr. 124
Valtinat, Hauptstr. 52
Schwarz, Reichskolonie, Posadowskyweg 76
Neufahrwasser: Bartsch, Oliwaerstr. 45
Hildebrandt, Bergstr. 20
Schalk, Kirchenstr. 5
Schulz, Oliwaerstr.
Brösen: Wegner, Danzigerstr. 2
Heubude: Schilling, Heidseestr. 36
Soenke, Heubuderstr. 16
Prang, Seebadstr. 6
Stadtgebiet: Kirstein, Schillingsgasse 20
Schünemann, Stadtgebiet 31
v. Zischerlitzki, Stadtgebiet 15
Laental: Zur Buchen, Laentalerweg 39
St. Albrecht: Schatz, St. Albrecht 17.

Die Händler haben die Bezugsscheine für kondensierte Milch spätestens am 2. März vom Lebensmittelamt, Elisabethkirchengasse 3, Zimmer 16, abzuholen.

Die Restbestände an Syrup dürfen vom 3. März 1920 ab Markenfrei verkauft werden. Die leeren Gefässe sind schnellstens bei der Einkaufsgenossenschaft, Milchkannengasse 11, abzuliefern.

Die für Mühlenfabrikate eingenommenen Marken, haben die Kolonialwarenhändler ihren Grosshändlern einzureichen, die sie der Verteilungsstelle weiter zu geben haben. Die übrigen

vereinbarten Marken sind den zuständigen Verteilungsstellen, die für kondensierte Milch eingenommenen Marken der Nahrungskartenstelle, Pfefferstadt 33—35, Zimmer 4 unverzüglich einzureichen. (615)

Danzig, den 26. Februar 1920.
Der Magistrat

Regelung des Verkehrs mit Milch und Milcherzeugnissen im Freistadtgebiet Danzig.
Auf Grund der Verordnung über die Errichtung eines Wirtschaftsamts Danzig vom 23. Januar 1920 (Amtsblatt der Regierung Danzig vom 27. Januar 1920) wird folgendes bestimmt:

§ 1.
Die Provinzialfettstelle in Danzig behält ihre bisherigen Befugnisse für das Freistadtgebiet Danzig und führt ihr Amt unter der Bezeichnung Bezirksfettstelle für das Freistadtgebiet Danzig weiter. Die bisher geltenden Bestimmungen über die Bewirtschaftung von Milch und aller Milcherzeugnisse, insbesondere die Vorschriften über die Aufbringung und Verteilung bleiben aufrecht erhalten.

§ 2.
Leiter der Bezirksfettstelle ist der bisherige Leiter der Provinzialfettstelle, Verwaltungsgerichtsdirektor Dr. Ziehm aus Danzig.

§ 3.
Für die Bezirksfettstelle wird ein Beirat aus 12 Mitgliedern und ebensoviel Stellvertretern bestellt. Der Beirat besteht zu je ½ aus Milchlieferanten, Molkereifachleuten und Verbrauchern. Die Mitglieder werden auf Vorschlag des Leiters der Bezirksfettstelle von dem Wirtschaftsamt Danzig ernannt.

§ 4.
Der Bezirksfettstelle wird eine Geschäftsabteilung zur Erledigung der geschäftlichen Aufgaben angegliedert. Sie unterliegt den Weisungen und der Aufsicht des Leiters der Bezirksfettstelle.

Danzig, den 23. Februar 1920. (612)

Das Wirtschaftsamt für das Gebiet der künftigen Freien Stadt Danzig

Im Anschluss an die am 17. I. 1920 in den Tageszeitungen und im Intelligenzblatt veröffentlichte Bekanntmachung betreffend Gewährung von Entschädigungen aus Anlass von Viehseuchen wird hierdurch bekanntgegeben, dass durch ein Rundschreiben des Landeshauptmanns der Provinz Westpreussen vom 29. Januar 1920, C I 918, der Versicherungsbeitrag von 1 M auf 2 M pro Stück Rindvieh erhöht worden ist.

Danzig, den 26. Februar 1920. (613)
Der Magistrat.

Höchstpreise für Breitlinge und Sprotten.
Auf Grund der Bekanntmachung über die Höchstpreise vom 4. 8. 14 in neuer Fassung wird folgendes angeordnet: Der Kleinverkaufshöchstpreis für frische Breitlinge beträgt 1.30, der Kleinverkaufshöchstpreis für Sprotten beträgt 4.50 M pro Pfund.

Überschreitungen der Höchstpreise werden mit Gefängnis bis zu 5 Jahren und mit Geldstrafe bis zu 200 000 M bestraft.

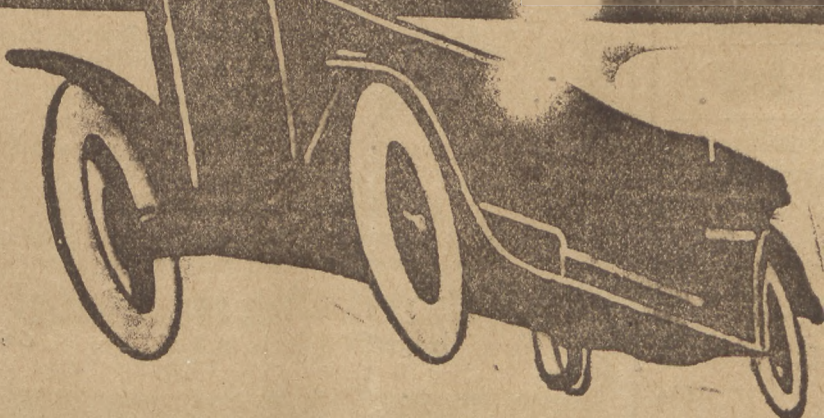
Danzig, den 25. Februar 1920. (614)

Das Wirtschaftsamt für das Gebiet der künftigen Freien Stadt Danzig.

Bioglo stenotypistki

moga się zgłosić zaraz lub później. (622)
M. A. WINKELHAUSEN. STAROGARD.

AUTOMOBILE

używane i nowe stosowne do każdego celu.

Pierwszorzędne fabrykaty.

Eksport.

Telefon nr. 295,

Import.

Danziger Automobil - Fabrik
Stielow & Förster

A. m. b. H.

rozynowanych książkowych i registratorów

oraz innych fachowe wykartelconych

pracowników bankowych.

Bank Związku Spółek Zarechkowych

oddział Gdańsk

GDANSK, Holzmarkt 18.

Posiadłości

wielkiego rodzaju i wielkości w Wolnym Mieście i po za niem ma do oddania

F. Dalitz Nast.

Gdańsk,

Hapfengasse 89, telefon 371.

Lichtspiele.

od 27 lutego do 4 marca

codziennie

wielki film POLA NEGRI

Marchesa

de Armani

dramat w 5 aktach.

Mamusia piesków

komedja z znaną i ulubioną artystką filmową Oesli Oswald.

Lusty pięknej Kletydy frauska w 1 akcie.

Początek o godz. 3.00, 5.00 i 7.15.
W niedzielę o godz. 2.30, 4.10, 5.40 i 7.30.

Lekcji

języka polskiego

dla dzieci szkolnych od 8 do 14 roku życia udzielam od 1 go marca rb. Łask. zgł. w Ochronie p. Poggenpohl 11 (dom ogrodowy). 619

Art. malarz poszukuje

POKOJU

u polskiej rodziny w Gdańsku lub Sopocie.

Zaś-szenia pod „Bieleck” nr. 595 do eksp. Gaz. Gd.

Piwo: Dortmundzkie jasne.

manuskijskie ciemne, 627

Jasno i słodkie zgdańskie

go browaru akcyjnego w syfonach i butelkach po 60c

Wilhelm Gelande

kurtownia piwa

GDANSK — WRZESZCZ

ul. Główna 53.

narodnik ul. Kościowej.

Telefon 1948.

Stenotypistkę

możliwie obeznaną z buchalterją poszukuje 623

Ekspozytura

Wejowody Pomorskiego

Strombaverwaltung Neugarten

nr. 27, pokój 122.

Młody kupiec poszukuje

pokoju

o pensją lub bez. Środku żywn. także może dostarczyć.

Zgłosz. pod nr. 624 do eksp. Gazety Gdańskiej

Poszukuje od 1 kwietnia rb.

posady szwajcara

do 40 lub 50 sztuk bydła.

Józef Weźniak

urazjejar 624

tyńniowe pod Sierakowiem

powiat Kartuski (Pomorze).

619

Stomę-Siano

dla mego bydła kupię i pro-

szę o oferty. 617

Julian Król

Wrzeszcz — Langfuhr

Taubenweg 4.

Kra-wowa

pełna się do wykonania

pojedynczej i eleganckiej

garderoby dawskiej. 619

6 Lux, ul. Rzeźnika 41.

Starożytna szafa

do sprzedania. Zgłosz. w

biurowym języku pod nr.

625 do eksp. Gaz. Gd.

Makulatury

ma na sprzedaż

„Gazeta Gdańska”

Polska Udziałowa Agentura Celną

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Warszawa, Senatorska 28-30.

Telefon 7500-7599

Adres telegr. PUAC

Gdańsk, Pfefferstadt nr. 1.

Telefon 3835-3-85

ODDZIAŁY:

Deutsch-Eylan - Niewa (na linii Gdańsk-Warszawa) - **Łódź**, J. Łuży nr 20. - **Łeszno**, (granica Polsko-Niemiecka). - **Krańów**, Karmelicka 28 - **Szozakowa**, (dla transportów z Czech i Austrii).

Wielkie składy w Warszawie i Gdańsku.

Dział ekspedycyjny:

Oleńie na wszystkich pogranicach.
Ekspedycja do Polski i zagranicą.
Magazynowanie i asekuracja towarów.
Ubezpieczenie i koiwojowanie transportów
Ładunki siorowe z zagranicy i na kraj.

Reklamacje

napład
przewozowych
i celnych.

Dział komisowy:

Załatwienie formalności przyozowych i wywozo-
wych — bezpłatnie.
Informacje w sprawach źródeł zakupu i sprzedaży
Komisowa sprzedaż wyrobów krajowych zagranicą.

Korespondenci we wszystkich ważniejszych miejscowościach kraju i zagranicy.

Podczas jarmarku w Gdańsku w domu wystawowym „OLIWA” Stand 28/29 przy eksponatach firm „Robur”, wszelkich informacji udziela specjalny Delegat z centrali w Warszawie.

Wystawa modeli.

Wystawa naszych sukien damskich i kapeluszy damskich
rozpocznie się

dnia 7-go marca rb.

Do tego czasu nadejdą ostatnie najnowsze modele
i przedstawimy wtenczas całkowity obraz miarodajnej mody
wiosennej.

FREYMANN

Gdańsk,
Rynek Węglowy.

620

Wszelkie skóry

kupuje, garbuje i zamienia su-
rowe skóry na wygarbowane.

Pocztówka wystarczy

99

Carl Dantziger, Oliwa,
Schlessgarten nr. 6 Telefon 85.

Pracownię malarską

wynajmę.

Zgłoszenia do administracji Gazety
Gdańskiej pod „Artysta malarz”. 519

Julian Król

Polska fabryka tabaki Hurtownia tytonu

Gdańsk - Wrzeszcz

Belębia droga nr. 4.

TELEFON nr. 2992

Konto Bankowe. Bank Dyskontowy-Gdańsk
poleca

„Legjonko”

do nabycia DETALICZNIE! w firmie
A. Pekora, Pfefferstadt nr. 19.

Pracownia na miarę

pod gwarancją
dobrego leżenia
porządnego
wykonania.

Eugen Hasse - Gdańsk,

Rynek Węglowy 14/16. Telefon 1854.
(Kohlesmarkt) Narożnik Passage.
2060

Ubrania dla panów
i chłopców. Ubiory
myśliwskie i sportowe.
Skład materiałów niemieckich, angielskich i francuskich.

Stare żelazo i stare metale

kupuje

(M)

Carl Dantziger, Oliwa,
Schlessgarten nr. 6.

Pocztówka wystarczy. — Towar się odziera.

Künstler-Spiele Danziger-Hof

Dyrekt: Aleks Braune. Konfr. Ludolf Köllisch.

Program targowy.

Anni Kliemchen, Martin Löwe, Vindabonas,
Berta Horwitz, Ludolf Köllisch, Lea Florenz,

Max Goldberg i Carmen w swym
— Kablig—Goldberg— szkicu „Nocny Gość”.

3 Reeves !!! **Lola Gray** przedłużone.
Kapelmistrz Steffi, Adolf Karnbach,
przy fortepianie **BUBI IL.**

Początek o godzinie 7-mej,

KABARET: codziennie o godzinie 4-tej po południu herbata.

Starostwo w Świeciu

poszukuje

(594)

od 1-go kwietnia r. b.

budowniczego powiatowego,

rendanta kasy oszczędnościowej powiat.,

sekretarzy i asystentów

z oddziału podatkowego i zabezpieczeniowego.

Do ofert proszę dołączyć życiorys oraz odpisy świadectw.

Na żądanie przedstawienie się osobiste.

Teatr-Passage

Najwytworniejszy teatr obrazów
świetlnych.

Rynek Węglowy 14/16. Tel. nr. 1541.

Dyrekcja: Willy Kusobel.

Począwszy od piątku dnia 27 lutego rb.

Upragnione dzieło filmowe z sławną, ul-
białą artystką operetkową Fritzl Massary:

Róża z Sztabulu!

6 ślicznych aktów podług ulubionej operetki
LEONA FALL.

ESTHER CARENA

niedostępna artystka filmowa w swoim
najnowszym filmie artystycznym

Oni, którzy zapoznają swe szczęście!

tragedja z życia w 5 aktach.

629

Majatek ziemski

bez inwentarza pociągowego, około 600 mórg. dobrej
żytniej częściowo pszennej, urodzajnej ziemi oraz 32
morgi łąk nizinnych jest zaraz do wydzierżawienia
ewtl. na sprzedaż. Budynek gosp. w średnim stanie
budynek dla rodzin w dobrym stanie.

Bliższej informacji udzieli

606

Laskowski, Wabcz

p. Małe Czysto, pow. chełmiński.